

Закон про кримінальну відповідальність*

Закон про кримінальну відповідальність — це нормативно-правовий акт Верховної Ради України, що містить юридичні норми, які визначають підстави та принципи кримінальної відповідальності. Він визначає суспільно небезпечні діяння, які вважаються кримінальними правопорушеннями, та покарання для осіб, які їх вчинили, а також підстави для звільнення від кримінальної відповідальності. [1.][2.]

Закон про кримінальну відповідальність відіграє ключову роль у регулюванні суспільних відносин та забезпеченні правопорядку, визначаючи межі дозволеної і забороненої поведінки. Він встановлює відповідальність за злочини, необхідні для захисту прав і свобод громадян, підтримання безпеки, запобігання злочинності та покарання за правопорушення.

Актуальність теми зумовлена необхідністю адаптації законодавства до нових викликів, таких як кіберзлочинність та тероризм. Важливим є процес гуманізації покарань і реформування правосуддя для гармонізації з європейськими стандартами та ресоціалізації правопорушників. В умовах змін у системі правосуддя, особливо під час воєнного стану, оновлення кримінального законодавства є критично важливим для ефективності правової системи.

Сьогодні кримінальне законодавство України перебуває в стані постійних змін і нестабільності. Законодавчі ініціативи, зокрема проект Закону України № 9112 (2023), який передбачає введення нових кваліфікуючих обставин, таких як "вчинення діяння в умовах воєнного стану", посилення кримінальної відповідальності через запровадження нових покарань та посилення існуючих санкцій для окремих категорій злочинців, впроваджуються в чинне кримінальне законодавство настільки швидкими темпами, що цей процес не завжди належним чином обґрунтований. Це, в свою чергу, призводить до низки практичних проблем і ставить під сумнів прагнення законодавця зробити кримінальне право більш суворим. Необхідно знайти такі методи правового регулювання, які б не лише відповідали сучасним викликам, але й були максимально ефективними. [201-210]

Зростання рівня злочинності залишається гострою проблемою, яка впливає на всі сфери суспільного життя та загрожує економічній і політичній стабільності, особливо в умовах війни. Актуальним є питання протидії злочинам, зокрема зловживанням службовими особами. Суспільство стає більш чутливим до корупції, крадіжок та незаконного використання гуманітарної допомоги, що викликає розчарування у громадян і впливає на їхнє прагнення подолати ворога.

Злочини проти власності стають ще цинічнішими під час війни, а також зростає кількість кримінальних правопорушень, пов'язаних із земельними

---

* Наукова керівниця – *Світлана Ковальова*, доцентка кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування України

відносинами. У розслідуванні понад двадцяти тисяч кримінальних справ фігурують факти розстрілів, вбивств, тортур, зґвалтувань і нелегальної депортації цивільного населення України на територію Росії.

Проблема формування та реалізації адекватної стратегії захисту суспільства є надзвичайно актуальною. Вибір правильного напрямку кримінально-правової політики, що відповідає сучасним вимогам, має ключове значення. У контексті війни посилення кримінальної відповідальності за суспільно небезпечні діяння виглядає логічним і виправданим. [45-58]

Тому можна зробити висновок, що умовах війни та соціальних змін законодавство про кримінальну відповідальність в Україні набуває особливої важливості для забезпечення правопорядку та захисту прав громадян. У відповідь на зростання злочинності, пов'язаної з військовими конфліктами, законодавець зобов'язаний адаптувати кримінальні норми для ефективного захисту суспільства.

Однак важливо, щоб зміни не підривали основи правової держави і не погіршували ситуацію з правами людини. Підвищення кримінальної відповідальності має бути зваженим і обґрунтованим, а не лише реакцією на емоційний стан суспільства. Необхідно досягти балансу між покаранням за злочини та дотриманням демократичних принципів, що стане основою для стабільності і справедливості в суспільстві після війни.

Література

1. Закон про кримінальну відповідальність: поняття, ознаки і значення. Інтернет-ресурс. URL: <https://dopomogastudentam.com.ua/zakon-pro-kriminalnu-vidpovidalnist-ponyattva-oznaki-znachennya.html>
2. Законодавство України про кримінальну відповідальність. Інтернет-ресурс. URL: <https://studies.in.ua/kriminalne-pravo-zagalna-chastina/4560-zakonodavstvo-ukrayini-pro-kriminalnu-vidpovidalnst.html>
3. Закон України № 9112 (2023). Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності. Офіційний вісник України, 2023(32), 201-210.
4. Клочко, О., & Кишинець, І. (2022). Проблеми правопорядку в умовах військових конфліктів. Журнал кримінального права та правознавства, 3(1), 45-58.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**